

FORUM Idéburna
organisationer med
social inriktning

www.socialforum.se
kansli@socialforum.se
Tel: 08-651 07 21
Box 16355, 103 26 Stockholm

Forum – idéburna organisationer med social inriktning

Verksamhetsberättelse 2022

Forum främjar förutsättningarna för och stödjer utvecklingen av idéburen organisering med social inriktning i Sverige, som bidrag till den demokratiska samhällsutvecklingen och den generella välfärden.

Inledning

2022 har varit ett omtumlande år. Rysslands invasionskrig mot Ukraina, en ökande social utsatthet, inflation och en fortsatt recession för demokratin i världen präglar året. Däremellan har vi dessutom hunnit med ett riksdagsval i Sverige och en intensiv valrörelse i samband med det. Trots – eller kanske just på grund av – detta ombytliga omvärldsläge har civilsamhällets organisationer mer än någonsin visat hur viktigt vårt gemensamma bidrag till samhällsbygget är. Vi skapar social sammanhållning, tillit och stöttar människor i utsatthet och vi kommer på lösningar på samhällsutmaningar. Vi skyddar och stärker demokratin.

Med vetskap om att kriserna avlöst varandra det senaste året, och också kommer att påverka oss under lång tid framöver, har vi fortsatt vårt arbete för en politik som fångar upp behoven i dess spår. Detta har vi gjort för att vi vet att Sverige och världen kan bättre. Och för det krävs en kraftansträngning för utsatta som faller mellan stolarna i det offentliga skyddsnätet, en kraftansträngning för föreningsfriheten, demokratin och en kraftansträngning för att säkerställa att fler introduceras till den idéburna organiseringen. Under nästa år kommer Forum därför jobba för att fler beslutsfattare ska lyssna och prioritera dialogen med civilsamhällets organisationer.

Vi må stå inför stora utmaningar. Men glöm då inte bort det enormt starka ideella engagemang som präglar vårt land, där fler än fyra miljoner personer engagerar sig ideellt varje år. I kriser blir engagemanget mer synligt, när volontärer strömmar till för att hjälpa isolerade äldre, hålla läxhjälp via nätet och starta nya stömlinjer för personer som behöver någon att prata med. Nio av tio volontärer säger i Volontärbyråns undersökning att de påverkar samhället i en positiv riktning och att de tack vare engagemanget får ett mer meningsfullt liv. När nu omvärlden ställer allt större krav på oss är det därför vår starka förhoppning att än fler människor hittar in i civilsamhället, till de där mötena och till engagemanget som ger meningsfullhet och stärker vår demokrati och välfärd. Det kommer Forum och Volontärbyrån att arbeta för i ännu större utsträckning, för tillsammans kan vi göra skillnad och skapa ett gott samhälle.

Hannah Kroksson, ordförande Forum

01.

Opinionsbildning och påverkansarbete

Som intresseorganisation för idéburna organisationer med social inriktning arbetar Forum för att våra medlemsorganisationer ska ha de bästa förutsättningarna för sin verksamhet.

Under 2022 fokuserade Forum på försvaret av det demokratiska utrymmet för civilsamhällets organisationer och förutsättningar för det idéburna engagemanget.

Dialog och påverkan

DIALOG MED BESLUTFATTARE

Under 2022 har Forum fortsatt haft tät kontakt med departement och myndigheter, ofta tillsammans med andra intresseorganisationer och paraplyer, däribland Famna, Fremia och Giva Sverige. Viktiga frågor som vi har lyft med beslutsfattare är införandet av demokrativillkoren, frågan om internmoms i civilsamhällets organisationer, kammarkollegiets register för idéburna organisationer, samt civil krisberedskap, integrationsfrågor och hoten mot det demokratiska utrymmet.

REGERINGENS SAKRÅD

Forum deltog under året i två sakråd om statliga demokrativillkor. Dels medverkade vi i ett sakråd med företrädare från den tidigare regeringen i augusti, där vi framförde vår syn på den då aviserade propositionen i ärendet och dess risker, dels medverkade vi på ett annat sakråd med Jakob

Forssmed (KD) den 13 december, där vi tydliggjorde och återupprepade vår oro inför riskerna med den tidigare regeringens proposition, samt bidrog med förslag på skrivningar som skulle kunna säkerställa ökad rättssäkerhet och tillämpbarhet. Regeringen har hörsammat kritiken, dragit tillbaka propositionen och har i skrivande stund för avsikt att komma tillbaka med ett mer genomarbetat förslag. Forum bevakar frågan noga.

DEMOKRATIVILLKOREN

Under 2022 har Forum fortsatt belyst frågan om demokrativillkor för civilsamhällets organisationer i den statliga bidragsgivningen. Det har dels skett genom remissvar, dels genom extern kommunikation i nyhetsbrev och sociala medier. Forums hållning är att vi i grunden är positiva till införandet av enhetliga och transparenta demokrativillkor. Samtidigt har vi understrukit vikten av att det offentliga tar hänsyn till de synpunkter som stora delar av civilsamhället

lämnat. Det handlar om de förslag som riskerar innebära att man går i helt fel riktning och istället begränsar civilsamhällets demokratiska utrymme, friheter och rättigheter.

REMISSER

En viktig del i Forums påverkansarbete är att svara på utredningar, skrivelser och promemorior från regering och myndigheter. Följande har vi svarat på, ofta tillsammans med Famna, Fremia och Giva Sverige.

- "En skärpt syn på brott mot journalister och utövare av vissa samhällsnyttiga funktioner" (SOU 2022:2) Ju2022/00396
- "Rätt mottagare – granskning och integritet" (SOU 2021:99)
- "Vår demokrati – värd att värna varje dag" (Ku 2022/01317)
- Kammarkollegiets föreskrifter om avgifter vid registrering av idéburna organisationer (Diariennr. 8979-2022)

- "Straff för deltagande i en terroristorganisation" (DS 2022:6)

NYSTA – CIVILSAMHÄLLET NYSTARTSGRUPP FÖR ETT NYTT SAMHÄLLSKONTRAKT

Med det uttalade målet att tackla gemensamma samhällsutmaningar och brister och bidra till ett nytt samhällskontrakt tog organisationerna Civos, Ersta Sköndal Bräcke högskola, Famna, Giva Sverige, Fremia och Forum 2021 initiativ till "Nysta: civilsamhällets nystartsgrupp för ett nytt samhällskontrakt". Tillsammans med representanter från ett hundratal civilsamhällesorganisationer arbetade vi genom workshops, möten och seminarier, fram över 100 förslag för ett starkare civilsamhälle. Under 2022 har arbetet med att fortsätta sprida dessa och öka kunskaperna om civilsamhällets bidrag till samhällsutvecklingen i Sverige fortlöpt och löpande avstämningsmöten ägt rum. Forum har deltagit i Nystas styrgrupp, som träffas månatligen.

Kommunikation

PRESS OCH DEBATT

Under 2022 har Forum skrivit flertalet debattartiklar och synts i flera medier. Frågor vi har behandlat har varit civilsamhällets demokratiska utrymme att verka, så som i relation till demokrativillkor, riskerna vid krav på ökad kontroll, hot och hat och politiska röster som vill se en avfinansiering av stora delar av civilsamhället. Vi har även debatterat det ideella engagemangets förutsättningar, upphandlingsregler och organisationers roll för integrationen i Sverige.

Några exempel på medier där vi synts är TT, Aftonbladet och Altinget. Vi har också gett skriftliga kommentarer till viktiga omvärldshändelser, exempelvis valet 2022, vår- och höstbudgetarna och Tidö-avtalet samt om flera av de förslag som riksdagsledamöter motionerat om och om angreppen på folkbildningen.

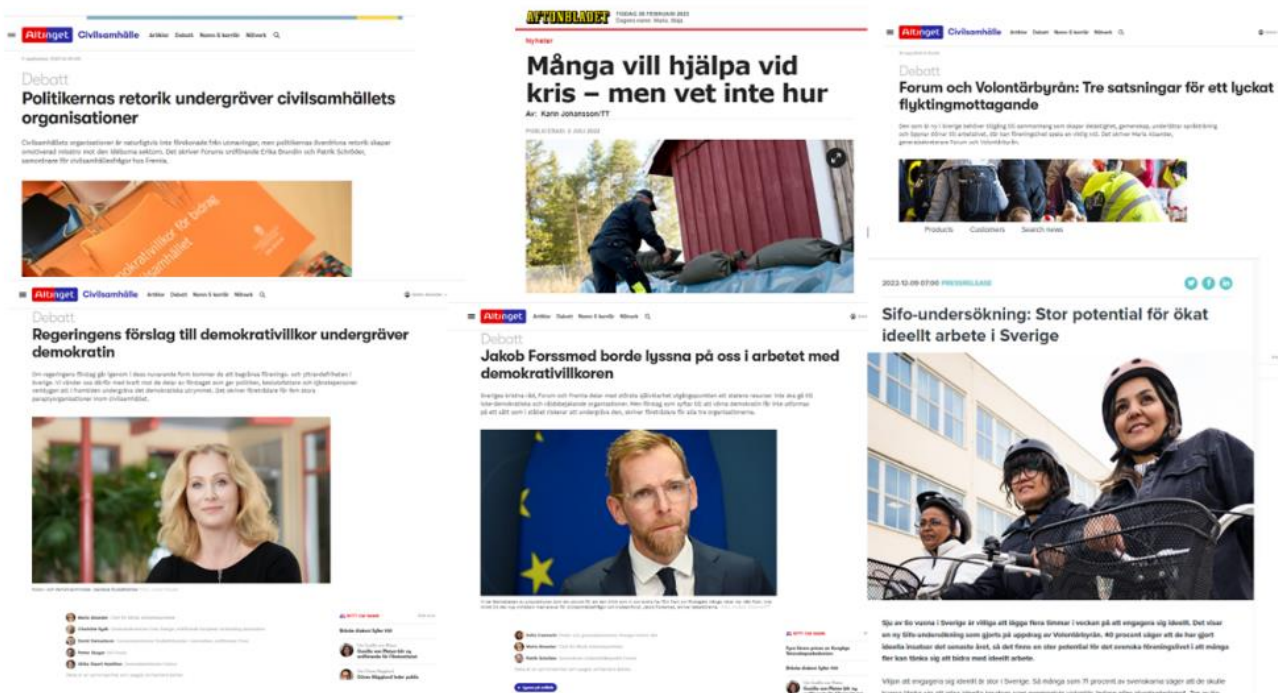
FRIVILLIGVECKAN

Mellan den 5-9 december 2022 genomförde Forum och Volontärbyrån traditionsenligt Frivilligveckan. Syftet med Frivilligveckan är att uppmärksamma det ideella engagemanget.

Forum delade under Frivilligveckan ut utmärkelserna Årets initiativ. Vi fick omkring 50 nomineringar och valde ut tre finalister: Klara, färdiga, kvinna av Nya Kompisbyrån; Extravuxen av Maskrosbarn; samt Digitalt uppsökandestöd av Alltid Sedd. Samtliga finalister svarade mot våra kriterier om att vara en nytänkande utveckling eller uppstart av samhällsförbättrande verksamhet, som dessutom är långsiktigt hållbar samt skalbar. Vi presenterade finalisterna genom nyhetsbrev, pressmeddelanden och sociala medier. En jury bestående av Truls Neubeck (Growth Hub, Rädda Barnen), Maria Alsander (Forum), Patrik Schröder (Fremia) och Malin Lindberg (Luleå Tekniska Universitet) utsåg sedan "Extravuxen" till mottagare av utmärkelserna. Detta presenterades den 30 november genom ett pressmeddelande. Prisutdelning skedde i samband med Frivilligdagen 5 december och den 7 december arrangerade ett webinarium med cirka 150 deltagare.

DIGITALA KANALER

Under 2021 lanserade Forum en ny, responsiv sajt. Bland annat lyfts medlemmarna fram ännu mer, och det finns även ett nyhetsflöde som samlar artiklar om civilsamhället. Sajten hade drygt xxx besök under 2022. Forums främsta sociala kanaler är Facebook och LinkedIn, med 2968 respektive 2408 följare.

02.

Kunskap, stöd och utveckling

Ett av Forums viktigaste syften är att samla och sprida kunskap om civilsamhället och att vara en plattform för idéburna organisationer att mötas, utbyta erfarenheter och hitta gemensamma lösningar.

Forum driver projekt, tar fram rapporter och arrangerar seminarier som sätter fokus på utmaningar och trender inom civilsamhället och det ideella engagemanget.

Kunskapsspridning

OMVÄRLDSBEVAKNING

Forum har under året skickat ut 20 nummer av "Civilsamhällets omvärldsbevakning" till 5648 prenumeranter. Under året har vi bland annat belyst den ökade sociala utsattheten, riksdagsvalet 2022, samt det globala hotet mot det demokratiska utrymmet. "Regeringen tar nytt grepp om demokrativillkoren" blev årets mest klickade nyhet. Under året fortsatte vi även arbetet med ett digitalt nyhetsflöde på Forums sajt som ett komplement till nyhetsbrevet.

Civilsamhällesarenan mycket lyckat, och seminarierna välbesökta. Forum och Volontärbyrå arrangerade ett seminarium på temat "Så mobiliserar och organiserar vi frivilligt engagemang i kris såväl som långsiktigt", med deltagare från Bilkåren, Svenska Röda Korset, RFSU, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Socialdemokraterna. I samband med seminariet lanserades vår rapport "Att göra skillnad i kris", som baserades på en Sifo-undersökning om svenskarnas vilja att ställa upp i kris.

SEMINARIER OCH ALMEDALEN

Under året har Forum arrangerat två externa seminarier med sammanlagt omkring 200 deltagare. Temana för seminarierna var ideellt engagemang i kris samt social innovation genom ideellt engagemang. Vi var på plats i Almedalen i juli och medverkade som arrangör på Civilsamhällesarenan. Civilsamhällesarenan arrangerades tillsammans med Civos, Famna, Fremia, Giva Sverige, LSU, MUCF, NOD, Sensus, Studieförbunden i samverkan och Svenska Röda Korset. Överlag var arrangemanget kring

Utvecklingsprojekt och rapporter

INKLUDERANDE DEMOKRATI

Samverkan mellan idéburna organisationer och offentliga aktörer är en nödvändighet för att motverka rasismen i Sverige. Under det senaste året har Forum – idéburna organisationer med social inriktning därför tagit fram ett metodstöd om hur hållbara samarbeten mellan organisationer och kommuner som syftar till att motverka rasism och intolerans kan skapas, drivas och följas upp.

IDEELLT ENGAGEMANG OCH KRISBEREDSKAP

Forum och Volontärbyrån stod tillsammans bakom rapporten "Att göra skillnad i kris", som bland annat byggde på en Sifo-undersökning om svenskarnas vilja att engagera sig i kris. Rapporten och Sifo-undersökningen lanserades under ett välbesökt seminarium under Almedalsveckan och fick stor spridning i media. Seminariet genomfördes som en del av "Civilsamhällesarenan", som arrangerades av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor och nio civilsamhällsorganisationer, däribland Forum och Volontärbyrån.

/Volontärbyrån/

INSATSER TILL FÖLJD AV KRIG I UKRAINA

Under våren 2022 kom mycket av Forums verksamhet att präglas av Rysslands invasion av Ukraina. Forum justerade tidigt arbetet utifrån den nya omvärldssituationen och som exempel på aktiviteter kan nämnas medlemsmöten för utbyte av lägesbilder, avstämningar med MUCF, samt spridning av information om hur du som individ kan hjälpa till, samt ett särskilt PM skickat till kulturministern respektive integrations- och migrationsministern. Volontärbyrån såg en mycket kraftig uppgång i antalet besökare på sajten, i slutet av februari till i början av april ökade antalet besök med 150 % då många ville engagera sig på olika sätt.

IDEELLA JOBB

Forum driver tjänsten Ideella jobb, ideellajobb.se, för att underlätta för idéburna organisationer att rekrytera till betalda jobb och praktikplatser. Under 2022 publicerades 840 annonser på Ideella jobb. Vi sprider även jobben på Facebook, LinkedIn och Twitter, där vi sammanlagt har cirka 20 000 följare. Under 2022 lanserade vi en helt ny sajt för ideellajobb.se, med nya funktioner och en ny grafisk profil. Ideellajobb.se hade cirka 160 000 besökare under 2022.

03.

Volontärbyrå

9 892 intresseanmälningar till 3 245 uppdrag i 625 organisationer. Volontärbyrån summerar sitt 2022.

Volontärbyrån utvecklar och sprider kunskap om ideellt engagemang. Under 2022 utbildade vi hela 1 400 personer från föreningar över hela Sverige.

Förmedling av volontäruppdrag

Under året samlade vi totalt 3245 uppdrag från 625 organisationer på vår hemsida och det gjordes 9892 intresseanmälningar till uppdragen. Vi ökade antalet besökare på vår sajt, och sammanlagt hade vi under året cirka 200 000 besökare på Volontärbyrå. Vi har via mejl och telefon varit tillgängliga för stöd och rådgivning för såväl volontärer som för representanter för organisationer. Vi har också erbjudit kostnadsfria digitala lunchföreläsningar till

föreningar om hur de kan hitta fler volontärer via Volontärbyrå.

En dryg tredjedel av de som sökte uppdrag via Volontärbyrån hade aldrig tidigare engagerat sig ideellt, och hittade alltså sitt första uppdrag i livet via Volontärbyrå. 93 procent av användarna tycker att Volontärbyrå är ett enkelt sätt att hitta ideella uppdrag, och 86 procent säger att de har upptäckt organisationer som de inte kände till innan. 87 procent av organisationerna tycker att Volontärbyrå är ett enkelt sätt att nå frivilliga, och 79 procent säger att de via Volontärbyrå nått nya målgrupper.

93 procent

av användarna tycker att Volontärbyrå är ett enkelt sätt att hitta ideella uppdrag på

Kunskaps- och kompetensutveckling

UTBILDNINGAR OCH SEMINARIER

Vi har genomfört utbildningar, seminarier och workshops i bland annat Stockholm, Göteborg, Malmö och Uppsala och digitalt. Sammanlagt genomförde vi 72 utbildningar, workshops och föreläsningar för 1495 deltagare. Vi har utbildat personer från drygt 200 organisationer, bland annat Amnesty, Naturskyddsföreningen, Röda Korset, Djurskyddet Ungdom, Hjärtebarnsfonden, Mattecentrum, RFSL, Sociala Missionen, Svenska kyrkan och många fler,

och på såväl riks- som på regional och lokal nivå. Utbildningarna har haft följande teman: "Att leda frivilliga i föreningslivet", "Fånga engagemanget", "Motivera och behålla frivilliga" samt "Inkludera fler i föreningslivet".

KUNSKAPSMATERIAL

Vi har handböcker, idéskrifter, guider och videoklipp som metodmaterial att användas vid utbildningar eller självstudier. Det mesta materialet finns att kostnadsfritt ladda ner från vår kunskapsbank på hemsidan eller att beställa via vår webbshop mot en kostnad. Vi har även skickat nyhetsbrev regelbundet till cirka 5 000 prenumeranter.

"Jag fick med mig teorier som sätter ord på upplevelser inom min förening, samt att många andra föreningar möter liknande utmaningar och det var intressant att ta del av deras perspektiv"

Sagt av deltagare på Volontärbyråns utbildning

Samarbeten och projekt

Våra projekt syftar till att öka kunskapen om och visa på vikten av ett starkt ideellt engagemang som bidrag till demokratin och samhällsutvecklingen. Volontärbyrån samverkar såväl med andra organisationer som med offentlig sektor och näringsliv.

NY PLATTFORM FÖR LOKALT ENGAGEMANG

Under året har vi tillsammans med Ekerö kommun drivit ett projekt finansierat av Vinnova med syfte att skapa en digital plattform för att synliggöra det lokala föreningslivet. I projektet har vi genomfört en kartläggning av behov och förutsättningar, testat design och prototyp med en referensgrupp bestående av representanter från föreningslivet, tjänstepersoner på kommunen samt invånare. Plattformen har vi kallat "Engagera mera" och är baserad på Volontärbyråns digitala struktur. Utöver funktionen att lägga ut och hantera intresseanmälningar för ideella uppdrag erbjuder plattformen även en aktivitetskalender samt en föreningskatalog med de lokala föreningarna. Plattformen färdigställdes under slutet av året och kommer under 2023 att vidareutvecklas och implementeras.

FOKUS PÅ UNGAS ENGAGEMANG

Genom projektmedel från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF, har vi under året kunnat arbeta för att inspirera fler unga att engagera sig inom det organiserade föreningslivet. I projektet tog vi bland annat fram ett grundläggande material

om hur man bildar en förening. Vi hade också hjälp av unga "engagemangsreportrar", som genom inlägg i egna och Volontärbyråns sociala kanaler berättade om sitt engagemang. Vi gjorde även en kampanj i sociala medier där engagemangsreportrarna uppmanade till ideellt engagemang under hashtaggen #görnåt – budskapet var att du inte kan göra allt, men som volontär kan du göra något.

LOKALT ARBETE I STOCKHOLMS STAD

I vårt samarbete med Stockholms stad är målet att stockholmarna ska på ett enkelt sätt kunna engagera sig i olika ideella organisationer och att vi ska vara ett stöd till det lokala föreningslivet genom att förmedla fler ideella och att erbjuda utbildningar och nätverk. Vi har särskilt arbetat för att uppmuntra fler stockholmarna att engagera sig, exempelvis genom kommunikationskampanjer. Vi har också stöttat Stockholms föreningsliv genom utbildningar, seminarier och nätverksträffar. I våra utbildningar i Stockholm deltog sammanlagt 77 organisationsrepresentanter. Volontärbyrån har även ett nätverk för föreningar i Stockholm, som hade åtta träffar under året. Förutom detta har vi hållit digitala träffar för föreningar som vill lära sig med om hur de kan använda Volontärbyrån.

Volontärbyrån samarbetade även med ABF Stockholm och Folkuniversitetet i Stockholm och deltog på evenemang och höll föreläsningar. Vi var även en del av projektledningen av Jul i Gemenskap, som är ett alternativt julfirande i samarbete mellan Frälsningsarmén, Templet, Hela Människan i Stockholms län/Centrumkyrkan Farsta,

Immanuelskyrkan, Ny Gemenskap, S:t Peters kyrkan, Svenska kyrkan på Norrmalm och Volontärbyrån.

Vi tog fram och spred inspirationsberättelser från volontärer och organisationer från Stockholms föreningsliv, bland annat Gatans lag Stockholm, Riddersviks 4H gård och Högalids församling. Bland annat spreds berättelserna i våra nyhetsbrev, och vi skickade sammanlagt 15 nyhetsbrev till 1500 prenumeranter i Stockholm.

FOKUS PÅ ÄLDRE I STOCKHOLMS STAD

Volontärbyrån har under 2022 ingått i ett idéburet offentligt partnerskap – IOP – med Stockholms stad. Syftet är att motverka ensamhet bland stadens äldre genom att uppmuntra till engagemang för äldre. Vi har bland annat drivit ett nätverk för föreningar som arbetar för äldre, deltog på Senormässan och höll informationsträffar och föreläsningar. Vi jobbade med kommunikation för att öka engagemanget för äldre, där vi bland annat kampanjade i sociala medier och spred artiklar om föreningar och volontärer som engagerar sig för äldre.

LOKALT ARBETE I UPPSALA KOMMUN

Vårt lokalkontor i Uppsala syftar till att göra det enkelt för uppsalabor att engagera sig och att stötta det lokala föreningslivet. I Uppsala har vi under året satsat på att delta på olika evenemang som Folkhälsans dag, Uppsala International Hubs föreningsmingel, Seniorfestivalen, samt vårt egna evenemang som vi arrangerar tillsammans med Uppsala universitet, Engagemangsmässan. Vi har samverkat med olika lokala aktörer som universitetet, flera studieförbund, RF-SISU Uppland, Destination Uppsala, Uppsala kommun, LÖK samt Centrum för AMP. Vi arrangerade två utbildningar i egen regi och har hållit två utbildningar för Studieförbundet Uppsalas verksamhetsutvecklare. Totalt har 35 personer från föreningar i Uppsala deltagit på våra digitala och fysiska utbildningar. Utöver detta har vi hållit flera kortare föredrag om ideellt engagemang för Destination Uppsala, RF-SISU Uppland och Studieförbundet Uppsala, med sammanlagt 100 deltagare.

SAMVERKAN MED MALMÖ IDEELLA

Vi har fortsatt vårt samarbete med Malmö Ideella, i syfte att stötta det lokala föreningslivet och ideella engagemanget i Malmö. Vi driver till exempel en lokal webbportal med volontäruppdrag i Malmö och genomför också utbildningar för organisationer i samarbete med KC Kompetenscenter.

NYTT LOKALKONTOR I GÖTEBORG

Tack vare bidrag från Göteborgs stad kunde Volontärbyrån under 2022 starta upp ett nytt lokalkontor i Göteborg. Med en medarbetare på plats i Göteborg har vi stärkt synligheten och närheten till lokala föreningar, samtidigt som vi kunnat erbjuda

aktiviteter som nätverksträffar och möten med föreningar. Vi har anordnat och varit del av olika evenemang där vi sammanknutit föreningslivet i Göteborg med en allt större del av befolkningen som vill engagera sig. Exempelvis deltog vi på Frihamnsdagarna, anordnade ett välbesökt föreningsmingel och har samverkat med Göteborgs Föreningscenter, Sensus och RS-Sisu på olika sätt.

SAMARBETEN MED HELA MÄNNISKAN OCH RÄDDA BARNEN

Sedan 2021 samarbetar vi med Hela Människan och Rädda Barnen. Volontärbyrån driver engagemangsportaler för organisationerna, där uppdrag i organisationernas respektive lokalföreningar finns samlade. Syftet är att synliggöra engagemanget och att locka fler att engagera sig i organisationerna.

NYTT ARVSFONDSPROJEKT SKA SÄNKA TRÖSKLARNÄRNINGEN TILL ENGAGEMANG

Inkludera fler i föreningslivet, synliggöra engagerade personer med funktionsnedsättning och stötta föreningar att bli mer tillgängliga. Det kommer Volontärbyrån att jobba för genom det nya treåriga projektet "Volontärskap för alla", finansierat av Allmänna Arvsfonden. Projektet startade i slutet av 2022 och i projektet kommer vi bland annat att låta volontärer med funktionsnedsättning berätta om sitt ideella engagemang för att inspirera fler att engagera sig och visa en större bredd av engagerade. Vi kommer även att jobba nära en rad föreningar inom funktionshinderrörelsen för att utveckla en utbildning och en handbok kring att tillgängliggöra föreningslivet med utgångspunkt i det ideella engagemanget.

KRONPRINSESSAN MARGARETAS MINNESFOND

Under 2022 har vi tack vare bidraget kunnat erbjuda tio utbildningar för ideella föreningar kring frågor som rör ideellt engagemang. En del av utbildningarna genomfördes på plats, en del av dem digitalt. Vi hade totalt 217 föreningsföreträdare som deltagare. 98% av deltagarna anger i utvärderingarna att utbildningen varit användbar i den egna verksamheten.

JOHANNITERORDEN

Johanniterorden har under 2022 stöttat Volontärbyråns arbete med att stödja föreningar som arbetar för äldre, sjuka och behövande så att de enklare kan hitta fler volontärer som kan hjälpa dessa målgrupper. Volontärbyrån arbetar också med att underlätta för Johanniterordens och Johanniterhjälpens medlemmar att engagera sig ideellt, bland annat genom två skraddarsydda portaler för respektive organisationsmedlemmar.

FÖRETAGSSAMARBETEN

Volontärbyrån samarbetar med företag som vill uppmuntra sina medarbetare att engagera sig i idéburna organisationer, som en del av sitt samhällsansvar. Under 2022 fortsatte vi vårt samarbete med AstraZeneca. I samarbetet hjälper Volontärbyrån att planera och koordinera ett antal gruppaktiviteter tillsammans med olika ideella organisationer för företagets medarbetare. Vi tillhandahåller en skräddarsydd volontärplattform som möjliggör för enskilda medarbetare att hitta ideella uppdrag. Volontärbyrån stöttar även företagets engagemang genom att delta på interna mässor och liknande träffar. Samarbetet har uppmärksammats i flera medier, bland annat Dagens Nyheter, Chefstidningen och Chef & Karriär.

I april startade vi ett nytt samarbete med Marsh, där Volontärbyrån stöttar företagets medarbetare att engagera sig genom en skräddarsydd volontärplattform. Under året har vi hjälpt flera företag att hitta organisationer att engagera sig för. Vi har även föreläst om ideellt engagemang i Sverige och om engagemangets effekter. Ett urval av företag vi samarbetat med är Fitch Ratings, Nasdaq, Bosch och Transcendent Group.

Ideellt engagemang som samhällsbärare

En rapport om det ideella engagemangets mångdimensionella värden för individer, organisationer och samhälle.

/Volontärbyrån/

Volontärbarometern

Rapport om ideellt engagemang 2022

/Volontärbyrån/

Kommunikation

Vi har under året arbetat för att öka kännedomen om Volontärbyrån och för att lyfta det ideella engagemanget. Vi har publicerat flertalet pressmeddelanden och jobbat aktivt med PR-insatser, vilket har resulterat i 99 pressklipp med en räckvidd på cirka 3,5 miljoner. Bland annat har Volontärbyrån lyfts i Västerbottens-Kuriren, Sydsvenskan, Upsala Nya Tidning, Dagens Nyheter, Altinget och P4 Malmöhus. Särskilt framgångsrikt blev en Sifo-undersökning om svenskarnas vilja att engagera sig ideellt som publicerades av TT, vilket ledde till många pressklipp lokalt och nationellt, exempelvis i Aftonbladet, Göteborgs-Posten och Bohuslänningen.

Vi har arbetat strategiskt i sociala medier och är främst aktiva på Facebook, Instagram och LinkedIn, och hade genom våra inlägg en sammanlagd räckvidd på drygt en miljon personer. Vi arbetade med inlägg för att nå såväl organisationer som personer som vill engagera sig ideellt. Inom ett av våra projekt satsade vi på att annonsera på Tiktok för att nå fler unga, vilket gav goda resultat.

FOKUS ENGAGEMANG I KRIS I ALMEDALEN

Forum och Volontärbyrån stod tillsammans bakom rapporten "Att göra skillnad i kris", som bland annat byggde på en Sifo-undersökning om svenskarnas vilja att engagera sig i kris. Så många som 93 procent av svenskarna säger att de skulle kunna tänka sig att göra ideella insatser som exempelvis volontär, ledare eller styrelseledamot. Däremot säger 56 procent att de inte vet eller är tveksamma kring hur de skulle gå tillväga för att ställa upp. Rapporten sammanfattar utbredningen av ideellt arbete i Sverige, olika sätt att mäta ideellt arbete i ekonomiska termer och lyfter förslag riktade till politiker och beslutsfattare om hur man kan stärka engagemanget i kris.

Rapporten och Sifo-undersökningen lanserades under ett välbesökt seminarium under Almedalsveckan och fick stor spridning i media. Seminariet genomfördes som en del av "Civilsamhällesarenan", som arrangerades av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor och nio civilsamhällesorganisationer, däribland Forum och Volontärbyrån.

VOLONTÄRBAROMETERN

För sextonde året i rad sammanställde vi rapporten Volontärbarometern, som bygger på undersökningar bland volontärer och organisationer, intervjuer och data från vår förmedling. I 2022 års rapport fördjupade vi oss i effekterna av coronapandemin och vad det inneburit för ideella och ideella organisationer. Rapporten visar bland annat att fler engagerat sig på plats, hela 57 procent, i jämförelse med 41 procent föregående år. Dessutom syns en uppgång i andelen äldre som engagerat sig. I rapporten lyfte vi även engagemangets roll i arbetslivet, där det bland annat framkommer att 29 procent av volontärerna upplev att engagemanget har hjälpt dem i arbetslivet och att 45 procent anger att personlig utveckling är ett viktigt motiv till att engagera sig ideellt. Självklart påverkade kriget i Ukraina även engagemanget här i Sverige. Bland annat visar rapporten att 24 procent av de som engagerade sig under 2022 gjorde insatser för människor på flykt. Andra insatser handlade om att protestera mot kriget, engagera sig i en frivillig försvarsorganisation eller ta emot ukrainare i sitt hem. Hela 40 procent säger att de skulle vilja engagera sig framöver om behov finns.

- 92 % av volontärerna känner meningsfullhet i livet genom sitt ideella engagemang

- 93 % av volontärerna upplever att de påverkar samhället i en positiv riktning.
- 89 % av volontärerna mår bättre genom sitt ideella engagemang.
- 90 % av organisationerna uppger att ideellt engagemang är en förutsättning för deras verksamheter.
- 94 % av volontärerna vill engagera sig ideellt även nästa år.

FRIVILLIGDAGEN, ÅRETS VOLONTÄR OCH VOLONTÄRBYRÅN 20 ÅR

För sjätte året i rad delade Volontärbyrån ut utmärkelsen Årets volontär. Vi fick in cirka 150 nomineringar, och av de nominerade valde vi ut 10 finalister som vi presenterade i sociala medier med bild och text, på vår sajt och som pressmeddelande. Av finalisterna valde vi ut Årets volontär, och den 5 december publicerade vi årets mottagare av utmärkelsen, Johanna Karlsson från Gatans Lag. Volontärbyrån medverkade i TV4 Nyhetsmorgon tillsammans med Johanna Karlsson, och på kvällen mottog Johanna utmärkelsen på firandet av Volontärbyrån 20 år och Frivilligdagen. Bland annat medverkade socialminister Jakob Forssmed genom en videohälsning till Årets volontär, forskaren Johan von Essen och Silvia Kakembo från Arena Opinion trendspanade om det ideella engagemanget och volontärer, organisationer och samarbetspartners till Volontärbyrån var med och firade.

I samband med att vi firade att Volontärbyrån funnits i 20 år släppte vi en rapport om det ideella engagemangets värde, "Ideellt engagemang som samhällsbärare. I rapporten försöker Volontärbyrån beskriva det ideella engagemangets olika, mångdimensionella värden, för oss som individer, för ideella organisationer och civilsamhälle – och för vårt samhälle i stort. Bland annat beskriver rapporten olika sätt att mäta engagemanget i ekonomiska termer, och låter ideellt engagerade själva berätta om hur de värderar sitt engagemang.

För rapporten gjorde vi även en Sifo-undersökning för att ta reda på svenskarnas vilja att engagera sig ideellt. Rapporten visade att sju av tio vuxna i Sverige är villiga att lägga flera timmar i veckan på att engagera sig ideellt, något vi även tog fasta på i en debattartikel som publicerades i flera lokaltidningar i samband med Frivilligdagen.

Årets volontär genomfördes tack vare stöd från Kungliga Patriotiska Sällskapet och Fremia.

”Vårt ideella engagemang är viktigare än någonsin. Det ideella engagemanget betyder enormt mycket för ett gott samhälle som bygger på gemenskap och tillit och som bidrar till välfärd och demokrati.”

Ur Volontärbyråns debattartikel i samband med Frivilligdagen 5 december, 2022

04.

Forum som förening

Forum har under 2022 genomgått ett viktigt utvecklingsarbete. Detta har inbegripit ett extrainsatt representantskap, arbetsgrupper och en reviderad verksamhetsinriktning. Tillsammans har Forums medlemmar identifierat att det demokratiska utrymmet och idéburen organisering är särskilt viktiga intressepolitiska frågor.

Forum samlar 37 medlemsorganisationer som alla på olika sätt stödjer människor och arbetar för att de ska kunna göra sin röst hörd och skapa ett bättre liv för sig själva och andra.

Ny styrelse och reviderad verksamhetsinriktning

Under 2022 tog Forums medlemmar, efter ett extrainsatt representantskap den 15 december, beslut om ny, reviderad verksamhetsinriktning och valde ny styrelse. Det demokratiska utrymmet, idéburen röst och organisering samt Volontärbyrå var i fokus på mötet.

Forums medlemmar samlades för att tillsammans staka ut den gemensamma vägen framåt och följa upp det uppdrag som det ordinarie representantskapet hade beslutat om i maj tidigare i år. Förslag på ny verksamhetsinriktning, Forums intressepolitiska fokus och dess finansiering, förslag på nya medlemsavgifter samt val till styrelse och valberedning behandlades.

Forum har under året på olika sätt arbetat med våra medlemmar om olika frågor, däribland Forums

verksamhetsinriktning, medlemsstrategi och fokusområden. Flera medlemsorganisationer har bidragit med perspektiv i på medlemsmöten såväl som i webinarium. Vi genomförde tre stycken dialogmöten med medlemmar och fyra stycken medlemsmöten, varav två var representantskap respektive extrainsatt representantskap.

STÖD TILL ARBETSGRUPP OM FORUMS INRIKTNING

Kansliet har stöttat arbetsgruppen i deras arbete. En medlemsenkät har genomförts och fyra dialogmöten har planerats och som samtliga medlemmar uppmuntras att delta i. Enkätundersökningen genererade 21 svar från 37 möjliga medlemsorganisationer.

FORUMS MEDLEMMAR

Bilda, Bildningsförbundet Östergötland, Boost by FC Rosengård, Brottsofferjouren Sverige, Civilförsvarsförbundet, En frisk generation, Erikshjälpen, Fremia, Fritidsforum, Frivillig väntjänst,

Frälsningsarmén, Föreningen FVO, Hela Människan, Ibn Rushd Studieförbund, Individuell Människohjälp, IOGT-NTO, Islamic Relief Sverige, KFUM Sverige, Lions Clubs International, LP-verksamhetens Ideella Riksförening, Länsnykterhetsförbundet Västra Götaland, Mötesplats Stavsnäs Samverkansförening, Riksföreningen Sveriges Stadsmissioner, Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige ROKS, RIO – Sveriges folkhögskolor, Rädda Barnen, Sensus studieförbund, Sociala Missionen, Svensk förening för folkhälsoarbete, Svenska kyrkan, Svenska Röda Korset, Svenskar och Invandrare Mot Narkotika (SIMON), Sveriges Makalösa Föräldrar, Tamam, Terrafem, Unizon. Associerad medlem: Vision.

FORUMS STYRELSE VID ÅRSKIFTET 2022/2023

Hannah Kroksson, Hela Människan
Martin Carlstedt, Svenska kyrkan
Mohamed Ibrahim, Islamic Relief
Emelie Weski, Ibn Rushd Studieförbund
Annika Thelin, Individuell Människohjälp
Christina Vauhkola, Frälsningsarmén

Samarbetspartners och finansiärer

Forum och Volontärbyrån vill passa på att tacka alla bidragsgivare och samarbetspartners, som utgör ett oombärligt stöd för Forum, den idéburna sektorn och det ideella engagemanget:

AstraZeneca, Brottsofferjouren Sverige, Ekerö Kommun, EU-kommissionen, Famna, Fremia, Giva Sverige, Göteborgs stad, Hela Människan, Ideell Arena, Johanniterhjälpen, Johanniterorden, Korpen, Kronprinsessan Margaretas Minnesfond, Kungliga Patriotiska sällskapet, Malmö Ideella, Malmö stad, Marsh, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Rädda Barnen, Socialstyrelsen, Stockholms stad, Uppsala kommun, Vinnova.

Samverkan med andra paraplyer

Vi medverkar regelbundet i den gemensamma påverkansgruppen "Remisser, Opinion och Påverkan" (ROP) där vi genom veckovisa möten koordinerar det intressepolitiska arbetet tillsammans med Giva Sverige, Fremia och Famna. Samverkan handlar till stor del om att dela erfarenheter och kunskap, bistå varandra med omvärldsbevakning och att växleda i övergripande förutsättningsfrågor, så som genom remissvar och möten med politiska företrädare.

Värdorganisation för NOD

Forum har sedan 2011 varit värd för det kansli som upprättats för uppföljningen av Överenskommelsen mellan regeringen, Sveriges kommuner och regioner och de idéburna organisationerna inom det sociala området. Överenskommelsekansliet heter sedan 2018 Nationellt organ för dialog och samråd mellan regeringen och det civila samhället (NOD). Forum har under 2022 deltagit i NOD:s styrgrupp och bistått med underlag och medlemskontakter i kansliets löpande arbete med att förse parterna med uppdaterade lägesbilder.

Personal

Forum (inklusive NOD) hade vid slutet av 2022 totalt 18 anställda. Tre av dessa var tidsbegränsade anställningar. Sju var män och elva var kvinnor.

Forum, Volontärbyrån, Ideella Jobb: 13 st

NOD: 5 st